

ուրն իրենց տարեկան արոց քանա-
կութիւնը իրենց կարողութեան չա-
փովը որոշել :

Եւ իւրաքանչիւր թաղ խորհրդոյ
միջոցաւ հաւաքուած դումարին տա-
նտնորդը իրեն պիտի թողուի որ
կրնայ կամ թող : Մնաւորին սեպհա-
կանել : Եւ կամ իր գործածած հաւա-
քիչներուն վճարել : Ինչպէս որ ար-
ժան կը տեսնէ :

Արդ այս որոշումները պատուար-
ժան խորհրդոյդ հաղորդելով և մի-
անդամին ծանուցանելով թէ քիչ օ-
րէն ճշտաւ խորհրդոյ գործակալին մի-
ջոցաւ արոց ընկալող իրենք թաղ
խորհրդոյդ պիտի բերուին , կը յու-
ստմք որ խորհուրդդ ալ իբրեւ նա-
խանձանիկ իր ազգային պատուոյ ,
մասնաւոր զիտնալով որ դրամը վար-
չելով եւս մեքենային չողին Եւ պիտի
փութաք յոժարութեամբ պատրաստ
գտնուիլ կեդրոնական վարչութեան
ձեռք կողմէն սպասած աջակցութեանը :
Իսկ եթէ պատահի ազգային մը
որ անփութ գտնուի իր արոց վճար-
ման , այնպիսին պիտի յորդորէք և
խրատէք ինչ միջոցաւ որ արժան դա-
տէք , կամ ուղղակի Ձեր միջոցաւ ,
կամ Արժ. Եւրոպականաց միջոցաւ .
և եթէ յամառի , այնպիսին պարտա-
ղանց պիտի համարուի , և Սահմա-
նող րապէս զրկեալ իր ամեն ազգա-
յին իրաւունքներէն . ուստի զրկեալ
պիտի ըլլայ նաեւ ազգային գիւղանա-
տանց օժանդակութեանը վայելելէ ,
հետեւաբար գործով մը խորհրդոյդ
ներկայացած ատեն , բաց 'ի հոգեւոր
մասնակարարութիւններէ' ուրիշ ամեն
պիտոյից մէջ նախ իր առեւքը վճարե-
լու պիտի հրաւիրուի , և ապա ըսելի
պիտի ըլլայ իր խնդիրը խորհրդոյդ
կողմէն : Այս միջոցը արդէն կեդր .
Դիւանատանց մէջ կը դրոշմաւորի , և
ամեն ազգային որ և է գործող մը հա-
մար ներկայացած ատեն' իր արոց վը-
ճարման ապահովող ձեռքը կը
ներկայանայ , կամ թէ անոր անունը
վճարողաց ցանկին մէջ պարունակեալ
պիտի ըլլայ :

Հաւատարմեմք թէ թաղ . խոր-
հուրդդ' որ Արդ. վարչութեան ծիւ-
ղերն են , այս մասին ամեն հոգ պիտի
տանին . վասն զի ինչ և իցէ թուր-
թիւն մը կամ պարտադանցութիւն
պատասխանատուութիւն պիտի հրա-
ւիրէ իրենց վրայ : Եւ յուստմք , որ և
ոչ մէկ թաղ . խորհուրդ մ'ազգային
գիւղքի մէջ կը գտնուի , և կեդրոնա-
կան վարչութիւնը կարող կ'ըլլայ իր
ստանձնած ծանր պարտաւորութիւնը
կատարել , և դրամական խնդիրը կար-
գադրելով բոլոր Ազգին բաղձանքը
պատկեր :

Մնամք ազգութարար .
ՊԵՏՐՈՎՈՐԳ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
(Սարգիս-Բէն) .

16 փետրուար 1871

Մ. Խաչատրի .

Թէպէտեւ երբ անտրակի գարնա-
նեմ հայրենեաց վրայ , հան ախուր
աւերակներ սիրտ կը տխրացնեն . և
թէ հայրենի նամակներ' եթէ կարգաւ
տեղ ոյն տպիտապատ փիճակ հոգիս
կը տխրացնէ . բայց եթէ նայիմ հայ-
րենի գաւառից ամանց վրայ . առջի
ամեն մէկ փխուր թեան ուրախութեան
աւետալի ժամկուտ կը փոխուին , ամ-
այս Այն էր երբ Ձեր պատուական լը-
րագրոյդ միջոցաւ նախաձեռնութիւն
սիրտն հայրենակիցներու մէջ կար-
մուած մանկ խտան ընկերութեան
իւ շրջանի ընդհանուր ժողով պիտի
գումարուէր , փափաքանք մ'այլը Ե .

կեդրեցոյ դարոց դացի . ուր ուրա-
խութեամբ տեսայ հայրենակից երի-
տասարդաց խումբ մը որոնք 30 ի չափ
ժողոված էին և այն ազգային ամե-
նամեծ ատեններէն չտարբեր առ-
եան մը բացած էին . բազմա արա-
գութեանէն դեռ նոր սկսած էին և
այն ժաման էր որ հնորէն ժողովոյ
Մեծ . անդամներէն մէկը անորէն ժո-
ղովոյ վեցամեայ հաշիւ և տեղեկադիր
կը կարգար , որպէս խոր ուշադրու-
թիւն և անկեղծ յարգանքս ճշմար-
տութեամբ գրաւեց յիշել Մեծ . Ժո-
ղովականաց իրենց այն օրինաւոր վար-
այր աւելի . չէ նպատակ որ ժողովին
նկարագրութիւնն ընեմ մի առ մի այլ
կը թողում նոյն վտեմ անդամաց որոնք
խոստացան թէ հաշիւ և ժողովին նը-
կարագրութիւնն հրատարակել տան ,
որոն համար' սրտիս խոր յարգանք
և շնորհակալութիւն կուղղեմ առ այն
ընկերութեան անդամաց որոնք իրենց
սրտի հայրենասիրական բուն եռանդ-
մամբ միացած են հայրենի թշուառ
օրերոցներ ուսման ծաղիկներով զար-
դարել , և աւելի ևս արժան կը հա-
մարիմ ըզձագին դոհունակութիւնս
նուիրել առ այն ընկերութեան հոր-
ժաղիր ժողովոյ վտեմ . անդամաց ո-
րոնց աշխատութեանն արդիւնք ազգին
բացաւոր ջանքեր պիտի ըլլան :

Եւ խնդրեմ էֆէնտի հաճեցէք ունչ
շնորհակալիքս հիւրընկալել ձեր պատ-
ուական լիբրէրին մէջ :

Ո՞ն հայրենասիրաց տարա-
բաղը պանդխտ վաս-
տակաւնցի :

12 փետր . 1871 , Կ. Պօլսա .
Մ. Խաչատրի .

Առէ՛ք տառը տարի առաջ Ազգա-
յին դպրոցները մինակ Մ. Եկեղեցոյ
համար յատկացած էին , որոնց մէջ
ուսանող աղայք պարտաւորեալ էին
երաժշտութիւն սորվելով Եկեղեցոյ
մէջ դպրութիւն ընել , և ամեն նըն-
ջեցիակ յուղարկարարութեան ներկայ
դանութիւն , առաջինը եկեղեցոյն արա-
րողութեանը համար , որուն ոչ ոք
կրնայ ընդդիմանալ . իսկ երկրորդը ,
անշուշտ գող աղ մը պոյծ առաջնելու ,
որի մեծ փնտններ կը ծաղկն անմեղ
մանկուոյ դատարարութեան . այն
պատճառաւ շատ դպրոցներ արդ իւր
մեծոյն փնտնակար սովորութիւնը բայց
չեմ գիտեր ինչ նպատակաւ ունեք
կը փախաքին վերադին հաստատել .
առաջ և հազար աւաղ , որ մեր ազ-
գին մէջ այսպիսի խոշորոտներ պա-
կուտ չեն :

Խաչատրի , անցեալ կիրակի օր քա-
նի մը Պալատի բարեկամներու հան-
դիպեցոյ , որոնք իրարու հետ կը վի-
ճէին Պալատի առաջնորդ Գեոր. Բա-
թումիանի Սրբազանին յունգ . 31 կի-
րակի օրուն Պալատու եկեղեցոյն
մէջ խօսած քարոզին վրայ բուսական
ատեն մտիկ ըրի , և խնցոյ որ Գեոր.
Սրբազանը չէ հաւանք խորհնեան դըպ-
րոցին կարգադրութեանը . ազգայոյ
նընջեցեալի շնորհով մէջ բերելով հա-
մադէր է ժողովարդը որ պահեն այն
սովորութիւնը իբր եկեղեցոյ առան-
գութիւն , որով վերայիշեալ թաղիս
ուսումնասէր անձանց սիրտը վերաու-
րեր և մէջերին խառնութիւն հանե-
լու պատճառ եղեր է :

Բնանք կաշխատին ուսմամբ և գի-
տութեամբ արդի մտքերը զարդա-
նել , ունեք հին գլխերը խոր քու-
նէն արթնցնելով անտի ծէսեր կը քա-
րողեն :

Որով մնամ ձեզ երախտապարտ

Մ Ա Ղ Ա Յ Ա Ռ

Հետո օրունան Պաշտօն — դարաւ Գարադիւնանի դարչընտա
վաղը նիւմբո 7 Էճգաճը մաղադարնտա (ՀԻՂԵՍԵՁ) մէվսիմ իշին ,
հէր նկվի ալա ճընա խալիս պաղդ Եաղարը չիւէ վէ օղկա իւէ պաւուն-
տաղու կիպի , սայըր հէր նկվի թաղէ խալիս Էճգաղար ֆիրուսիմ օրունուր ,
Քէզալիք Պօրտօ շարապաղը չիւօղսիմալար , չրուպ , իպիւր , վէ տայինա
թաղէ վէ զօղուլու Եաղար (Բարֆիմըրի) իւլթօրա վէ Արմանեա մատէն
սուլթաը . քէզալիք Չիլիլի սուլունուն տալիս իսթանաղլ թարաֆընտա սուր
տէրօղլիսուա միւմալիլէյ Վ . ԳՍԱՍՊԵԱՆՏԱ պաւունուպ , իսթէք խալիս
րաղդիլիւ միւլթիլիլիլ թաղէ վէ Էճվին ֆիւթիլա պաւաճաղարը իսթ
օրունուր :

Խմաի կէրէք պաւունարի Էճգաճըլարա , վէ կէրէք թաղարարա
պաւունան Էճգաճըլարա դըլէ իւէ վէ հաղըր Էճգաղար խալիս օղարաղ աթըր
օրունաղաւա տըր : (Պաւ սաղտէ Էճգաճըլարըն միւլթիլիլիլ տալիս հէ-
քիմէ վէ Էճգաճըլա պէշանէ պաւունարաղ , պիլ թաղըմ գաղպ վէ Էճիկ
Էճգաճըլարա գաղթաւարաղ , չիֆարէղըր օղարաղ հէր քէսին միմուն օ-
լաճաղը տէրէնար տըր :)

ԻԼԱՆԱԹ

Էլիսինէյի մի իսթիֆէ իւէ Տէր-
սաւաթէթ տէ թաղ օրունարաղ , բու-
թալէր իւէ թաղարիլէ կէճաթիլի-
մէրտէ օլան դաղէթալէրին վաղ թ ու
ղէմանի իւէ տահաղը Էճգաղարին վա-
սըլ օլմաղըրը իլին , վաղու պաւուն
չիքեպիլիլիլ իւղլիլին : պաւ սաղտէ
վաղուէ կէլէն սաի իսթիմալին Էճ-
նիւնիւ ալմաղ վէ մէղքիւր դաղէթա-
լար թաղարարաւ աթըլ սահալիլէրինէ
վաղը օլմաղ իլին , թաղարարաւ դա-
ղէթալէրէ ապօնէ օլան դէվաթ հէր
քիսիլէր իսթ իսթ ու չիճթէթիլիլին
միւ պէլին Էճգաղարին բութահանէ
մէճթիլ իւէ մէճթիլ պիլէր բուսուլա
վիլիլիլիլէր դաղէթալէրին վիթաւին-
տէ , օլ բուսուլայը սահալիլի ապօնէ
քէնտիսի պիլգաթ կիլմէյիլիլիլ հէր
քիսիլ իւէ կէճաթիլիլ իսթ օնա վիլիլիլ-
ճէղիլին քէնտիլիլիլիլ պէյսան օլուն-
մաղը վէ մէղքիւր բուսուլա օլմաղը-
ճա հիւլ պիլ աաթմէ դաղէթա վիլիլիլ-
մէմէք ուսուլ իլիլիլիլալ օլունարաղ
սուրէթի հալ օլ վէճէ իւէ ումումէն
բութա միւլալիլիլիլիլ Էճգաղարըն-
տան , քէյիլիլիլիլ ճիւլիլիլիլ մալիլիլ
օլմաղ իլին իսթ դըլմաղ :

13/23 Շուալթ 1871

Պէյօղլունտա Եէնի չարչըտա Թէ-
լէկրաթիլիլիլ դաղըրընտա 113 նիւ-
մէրօլա Պօլաճը ֆաղիլիլաղընտա կէ-
րէք իրէքիլ , կէրէք Եիւնիլ , Էնվա-
յի իլիլիլիլ խաա ընիկիլ պօյանըր վէ
մէնիլիլիլիլիլ , Միւլթիլիլիլիլ խօշ-
նութ իսթճէյի իլին իսթ իսթ :

Հատկէ մէվսիմ կէրէրին ուղանաղ
ճիւլթիլիլիլ սաաթ 4 տէ վէ 5 տէ Պէյիլիլ-
տիլիլիլիլ վէ սաաթ տէօրալիլ չէյիլիլիլ
չէրէք Պէյօղլունտա հարէլթիլ իսթ վաղըր-
լարտան մաաաա պիլ ճիւլիլիլ սաղաճ վա-
րօրարը իսթ չուաթ 18 սաղ կիւնիլիլ-
տէն իլիլիլալիլիլ պիլիլիլ չէյիլիլ Էնվիլիլիլ
կէրէք Պօղաղ իլիլիլիլ վէ կէրէք քէթիլիլ-
տէն հարէլթիլ իսթճէլիլիլ ճիւլիլիլ խօշ-
րիլիլ թաղարընտա իսթ օլունուր :

ԳԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵԳԱՐԱՆ

ԵՂԱՆԱԿ ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՎԵՑ ԳԱՍՈՎ ՈՒՍԱՆԵԼԻ

Տպուած ու ծախուած տեղն է Գոր-
ծարան Զարդարեան , Կ . Պօլսա Սալթան
Համալ թիւ 12-14 , Գինի սալթան տէ 10
բարոց է : Գարոցաց համար և հարկաւա
ւարանալին գեղըմ կը աղբուր :

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԵԱՆԱԿ ԻՅՆ ՍԻՊԻՐԹԱ
• ՆՕՐԹ ՀՊԻԹԻԵՆՏ ՄԵՐԲԵՐԵԹԱՅԻ •
ՍԻՊԻՐԹԱ ԳՈՒՄԱՐԱՆԱՅԻ

Պաւ կիւնքի թէքմիլ սէրմալի (ան- ուանական)	1լր . ինկ . 5.000.000
ԵԱՆԻ	1լր . ինկ .
Աթըլ սէրմալի	2.000.000
Շիմալիլիլիլ քէրաւտան արթը-	
բալիլ	2.353.119
Պաւ կիւնքի մէվսուտ սէրմալի	4.353.119

Գումարաններն ելլլլլլ իրաւը 800.000
Իլ սուլ գումարանայ 1800 տա , Եանի
պաւունան 61 տէն Էնվիլ թէքմիլ օլուն-
մաղ օլուն , վէ քէնտի սէրմալիլիլիլ
մաաաա քէրաւտան արթըրաղը պէյիլիլ
մէլաղլ իւէ տիւնեանըն Էն պէյիլիլ չի-
քիլիլիլիլիլ սըրաւտա կէլիլիլ տիլ :

Կէրէք Էճգաղարին քէնտի մաղադարն
տա վէ կիւնք Միւլալիլ վէ կաղաթա կիւն
րիւլիլիլիլիլ պաւունան մալիլիլ , վէ կէ-
րէք Էճ , մաղադա վէ Էնվիլիլիլ սայիլիլ վէ
Էնա , քէյիլիլիլ վէ Եալիսա չէյիլիլ իլին
տէ , սիկուլիլիլ իլիլիլիլ իլին իսթ իսթ :

Արթըրիլ թալիլիլ իսթ Էնվիլիլիլ Գա-
լաթաա Գէթրք պէյ խանըտա Նօ . 9 ,
մէղքիլիլ գումարանա թարաֆընտան գում-
րիլիլ քէրալիլիլիլ պաւունան աճէթիլ Մ .
Օիւլիլիլ Ր . Սաւանա վէ Եալիսա իսթման
պօլունա Շէրիլիլ քաղա խանըտա Հաւար-
ճաւ աղա Յալիլիլիլիլ միւրաճաաթ իլ-
լէմէլիլիլ :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՍԹԻՍՁ ՎԵ ՄԻՒԵԼԻԼԵՑ
ՕԳՆԵ ԽՈՋԱՍԱՐԱՆ

Օ . ԽՈՋԱՍԱՐԱՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՍԵՆ
ԵՈՒՄԹԵՐԱՆ ԽԱՆ Ե . 4-5